

ŽIVOT

Palijativni tim - velika pomoć obitelji palijativnog bolesnika

Palijativni tim velika je pomoć obitelji palijativnog bolesnika. Kako bih doznala na koji sve način palijativni tim pomaže obitelji palijativnog bolesnika za razgovor sam zamolila gospođu Višnju Dugonjić. Na Portalu Hrvatske katoličke mreže u šest dijelova donosim priču o palijativnoj i hospicijskoj skrbi, o članovima tima palijativne skrbi i idejama za poboljšanje ove prijeko potrebne skrbi o najranjivijima u Republici Hrvatskoj. Svi navedeni dijelovi imaju zajednički nazivnik – Tihi vapaj najranjivijih - nedostatak palijativne i hospicijske skrbi.

27.09.2025. / 18:01 / Snježana Kirinić Grubić

Vi ste u obitelji imali palijativnog bolesnika, gospođu Dugonjić. Što vam je značila pomoć palijativnog tima tijekom bolesti vašeg člana obitelji?

Značila mi je neizmjereno mnogo. Da ste me tada pitali, sigurno bih vam mogla odgovoriti s puno riječi: spretnost, okretnost, odvažnost, sigurnost, podrška, toplina, znanje, profesionalnost... A danas bih vam rekla da su to, mada sam ih i tada tako nazvala, anđeli koji hodaju. To je bio jedan mobilni palijativni tim iz Doma zdravlja istok, s obzirom da po mjestu stanovanja pripadam u taj Dom zdravlja. A anđeli koji hodaju imaju svoje ime i prezime, to su doktorica Ana Kotarski i sestra Tanja Cesar. Oni koji su poput mene prošli teške ovozemaljske trenutke složiti će se sa mnom, palijativni tim mi je na određeni način, što danas mogu sa sigurnošću reći, otkrio i dao čudesnu nadu da postoje ljudi u ovoj našoj ljudskoj zajednici kojima je stalo do osoba koje pate i imaju ljubavi za njih. Ali ne samo da im je stalo do njih nego znaju i pomoći. Ta pomoć u trenucima neizlječive bolesti i teških dijagnoza meni je bila od neizrecive važnosti. One su ujedno bile i moje prijateljice jer jedino su doktorica Ana i sestra Tanja znale točno kako se osjećam. To je bio neprestani strah s kojim sam bila suočena u bolesti koja je svaki dan izvirivala na neki novi, težak način, a ja sam bila nepripremljena medicinski

i tehnički. Ono što je najbitnije, vi ste prepušteni sebi i bolesniku kojeg neizmjereno volite i kojem ne znate i ne možete pomoći i zato se plašite. Ana i Tanja su me štitile, one su zaista bile moji anđeli koji hodaju.

Raspeti / Foto: Dario Zürchauer

Doktorica Ana Kotarski i sestra Tanja Cesar su iz grada Zagreba, iz mobilnog palijativnog tima Doma zdravlja istok. Na koji ste sve način dobivali pomoć palijativnog tima? Kakva pomoć vam je bila pružena?

Meni je bila potrebna stručna medicinska pomoć u skrbi oko bolesnika. Dobila sam i ljudsku pomoć koja je neizreciva i koja se ne može opisati. I pomoć na način da se ne osjećate usamljeno, prepušteno, da ste u svakom trenutku sigurni da ćete osobi, koja je bolesna i koju volite iznad svega, moći pružiti adekvatnu skrb i ako nešto zapne da je u svakom trenutku palijativni tim tu. Što je vrijeme više proticalo bila sam svjesnija da imam i onu ljudsku pomoć. Jer teško je boriti se za dobro u nevolji. Svi se volimo boriti protiv nekih teških stvari i zla, ali konkretno kad si u nevolji da ti je netko od pomoći i da ti na jedan suptilan, nadasve human, način ukazuje na ono što će biti sutra, a ono što će biti sutra svi mi znamo da će se dogoditi, ali se teško s time nosimo, to je znak da život ide dalje bez obzira šta god da se dogodi.

Koliko često su vam članovi palijativnog tima dolazili doma?

Dolazili su na svaki moj poziv kojih je bilo beskrajno puno i dolazili su, ja

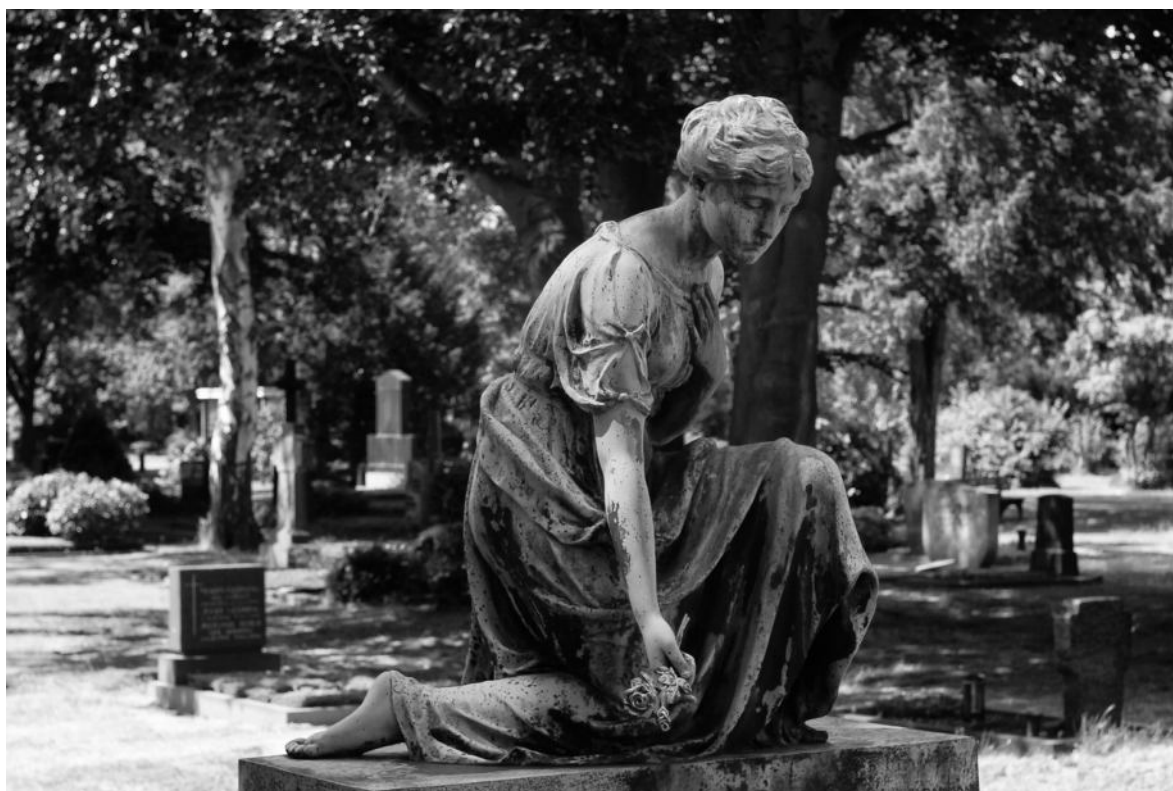
mislim, sigurno jedanput tjedno. Meni se čini da su bili svaki dan kod mene.

Koliko je pomoć palijativnog tima značila vašem oboljelom članu obitelji?

Značila je neizmjereno jer smo svi mi spojene posude. Njemu je sigurno olakšavalo tjelesnu patnju. Ali i on je bio svjestan da sam ja bolje i da sam uz njih sigurnija da ću znati sve prevladati što treba činiti oko njega. Njemu je olakšavalo patnju, jer medicina nije moje područje, fizički mu je olakšavalo postojanje.

Vaš oboljeli član obitelji bio je vaš voljeni suprug. Je li vam bilo lakše nositi bolest vašeg supruga upravo zahvaljujući pomoći palijativnog tima?

Ne samo lakše već sam se znala nositi s njegovom bolešću. Ja sam mogla prihvatiti stanja koja su svakim danom bivala sve teža i pri tom sam znala da imam Tanju i Anu pored sebe koje će mi u svakom trenutku moći pomoći. A o ljudskoj kvaliteti bi se dalo sada nakon svega govoriti, jer svi smo mi mali sebični ljudi i kad vam netko treba onda zgrabite od čovjeka ono što vam treba. Zapravo su to ljudi koji su nevjerojatno suptilni i humani i odlični psiholozi. Oni su mi dali na znanje u teškim stadijima bolesti da je kraj neminovan i u tom smislu, pomažući njemu konkretno fizički jer je on bio dosta loše, pomagali su i meni. I to je ono na što sam mislila kad sam spomenula spojene posude. Gledajući kako oni pomažu njemu, mislim da sam automatski i ja bila spremnija njemu pomoći, njemu olakšati patnje, muke, postojanje, spavanje. Meni je bilo lakše zato što sam imala mir i podršku jer me netko pratio, štitio i bio mi prijatelj. Zato su oni anđeli koji hodaju jer po onoj našoj molitvi 'Anđele čuvaru mili, svojom snagom me zakrili', ja sam osjećala zaštitu. Jednako mi je pružena pomoć i vjera da tako mora biti i da se život mijenja, a ne oduzima.

Pomaže li vam palijativni tim i sada u procesu žalovanja?

Apsolutno. Oni su postali dio mog kruga života, mog svemira. To su moji najrođeniji. To su ljudi kojima nikad neću moći dovoljno zahvaliti, ljudi koji su stručni i humani. I u tom smislu bit ću im zahvalna dok bude daha u meni. Ne samo zbog toga što su meni pružili podršku, nego zato što su mi dali vjeru da u ovom svijetu ne postoji samo ravnodušnost, nego postoji i humanost, pijetet, dobrota, nešto što je izvorno čovjeku. U trenucima žalovanja psihološki je normalno da želite da pored vas budu ljudi koji su bili i u tim zadnjim mjesecima ili godinama pored vas, želite da to budu oni koji su svjedočili vašoj ljubavi, recimo to tako, bez obzira na muke, i želite ih stalno. Ja ih želim stalno, htjela bih da smo neprestano povezani, ali to je nemoguće jer ima i drugih ljudi kojima su oni prijeko potrebni. Danas se teško boriti za dobro a oni su jedna pukotina kroz koju prodire svjetlo. Mislim da bi društvo trebalo puno više raditi na povećanju broja palijativnih timova jer su to ljudi kojima je poslanje da nam pomognu. Neizmjereno mi pomažu samim time što postoje.

Vi ste imali sreće da imate palijativni tim. Nažalost, naša cijela domovina nije pokrivena palijativnim timovima i nema dovoljno osoba i palijativnih timova koji bi se našli pri ruci oboljelim osobama i njihovim članovima obitelji. Pa evo jedna vaša poruka na kraju kako bismo uputili apel onima koji mogu odlučiti o tome da se poveća broj palijativnih timova!

Sve ste rekli. Ja bih samo mogla ponoviti to što ste rekli. Moje bi riječi za kraj bile da je šteta propustiti te hrabre velike ljude, humanitarce, mobilne palijativne timove koji su direktno u vezi s umirućima kojima pružaju pomoć, utjehu i nadu. Pod hitno bi im trebalo pružiti svu moguću pomoć u smislu financija i svega onoga što im je potrebno. Postoji ona stara izreka, neki kažu otrcana ali meni nije: 'Društvo je jako onoliko koliko se brine za najslabije'.

Autor: Snježana Kirinić Grubić, novinarka Hrvatskog katoličkog radija – Hrvatska katolička mreža (snjezana.kirinic.grubic@hkm.hr)

** Tekst je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa poticanja novinarske izvrsnosti. Dozvoljeno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i imena autora.*

1. Palijativna skrb danas – kako je poboljšati

2. Medicinske sestre – neizostavni članovi palijativnog tima

3. Uloga psihoterapeuta u palijativnom timu

4. Volonter – važna karika palijativnog tima

Ključne riječi: Dom zdravlja Zagreb istok palijativa palijativna skrb palijativni tim

Stock images by [DepositPhotos](#)

Daljnje korištenje vijesti u medijima samo uz prethodno odobrenje izdavača.

Sva prava pridržana © 2018 - 2025 Hrvatska katolička mreža